

17 Οκτωβρίου 2024

Ι.Μ.Δημητριάδος: Γ΄ Επιστημονικό Συνέδριο Μνήμης Μικρασιατικού Ελληνισμού, 18 & 19 Οκτωβρίου (ΒΙΝΤΕΟ)

[/ Γενικά Θέματα](#) / [Ειδήσεις και Ανακοινώσεις](#) / [Ημερολόγιο Εκδηλώσεων](#)

Την Παρασκευή 18 και το Σάββατο 19 Οκτωβρίου 2024, θα πραγματοποιηθεί στην αίθουσα Πολιτιστικών Εκδηλώσεων του Συνοδικού Μεγάρου, Ιασίου 1, στην Αθήνα, το Γ΄ Επιστημονικό Συνέδριο Μνήμης Μικρασιατικού Ελληνισμού της Ιεράς Συνόδου υπό τον γενικό τίτλο: “Η κληρονομιά των προσφύγων και η νεοελληνική κοινωνία του 20ού αιώνας. Θρησκευτικές παραδόσεις, συγγραφείς, τέχνη, διαφύλαξη της μνήμης”.

Την οργάνωση του Συνεδρίου έχει αναλάβει η Ειδική Συνοδική Επιτροπή Πολιτιστικής Ταυτότητας, με Πρόεδρο τον Σεβ. [Μητροπολίτη Δημητριάδος και Αλμυρού κ. Ιγνάτιο](#).

Η έναρξη των εργασιών του Συνεδρίου θα γίνει την Παρασκευή 18 Οκτωβρίου και ώρα 17.00 με τον χαιρετισμό του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ.κ. Ιερωνύμου. Στη συνέχεια θα παρουσιασθούν οι ανακοινώσεις των ομιλητών των δύο πρώτων συνεδριών.

[@dimitriadosignatios](#)

[✪ Αίβαλιώτικο - Παράλια Μικράς Ασίας - Manolis Kottoros & Vasilis Smanis](#)

Το Συνέδριο θα συνεχισθεί το Σάββατο 19 Οκτωβρίου και ώρα 10.00 με τρεις συνεδρίες και στις 16.30 το απόγευμα του Σαββάτου με τις τελευταίες δύο συνεδρίες.

Καθηγητές Πανεπιστημίων και επιστήμονες διαφόρων ειδικοτήτων θα παρουσιάσουν θέματα σχετικά με τον βίαιο ξεριζωμό των Ελλήνων από τη Μικρά Ασία, τον Πόντο και την Ανατολική Θράκη και τη δημιουργία προσφυγικών οικισμών στις πόλεις της Ελλάδος. Θα αναδειχθεί η συμβολή των προσφύγων στη νεοελληνική κοινωνία, στην οικονομία, στις Τέχνες και στα Γράμματα και θα τονισθεί ο ιδιαίτερος σεβασμός των προσφύγων προς την Ορθόδοξη Πίστη και Παράδοση.

Τα Πρακτικά του Συνεδρίου θα εκδοθούν σε Τόμο από τον Εκδοτικό Οίκο ΑΡΧΟΝΤΑΡΙΚΙ. Ήδη έχει κυκλοφορηθεί ο Τόμος του Β΄ Επιστημονικού Συνεδρίου, το οποίο πραγματοποιήθηκε τον Οκτώβριο του 2023, με θέμα: “Η Ορθόδοξη Εκκλησία στη Μικρά Ασία, τον Πόντο και την Ανατολική Θράκη από τους πρώτους Χριστιανικούς αιώνες μέχρι και τα δραματικά γεγονότα του 20ού αιώνας”.

Επισυνάπτεται το πλήρες Πρόγραμμα του Συνεδρίου.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΘΕΜΑ: Η ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ ΤΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ ΚΑΙ Η ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΟΥ 20οῦ ΑΙΩΝΟΣ. ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΕΣ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ, ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ, ΤΕΧΝΗ, ΣΩΜΑΤΕΙΑ, ΔΙΑΦΥΛΑΞΗ ΤΗΣ ΜΝΗΜΗΣ

- ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 18 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2024

17.00: Έναρξη- Χαιρετισμοί

17.30- 19.00: Α΄ Συνεδρία: Η εγκατάσταση τῶν προσφύγων καί ἡ ἴδρυση προσφυγικῶν συνοικισμῶν

Πρόεδρος: Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Δημητριάδος καί Ἄλμυροῦ κ. Ἰγνάτιος

Κωνσταντῖνος Κωτσιόπουλος: Ἡ ἔνταξη τῶν Μικρασιατῶν προσφύγων στήν ἑλληνική κοινωνία.

Νίκος Τόμπρος: Προκαταλήψεις καί στερεότυπα μεταξύ Μικρασιατῶν καί γηγενῶν στή Μεσοπολεμική Ἑλλάδα.

Λουκάς Χριστοδούλου: Οἱ σύλλογοι καί τά σωματεῖα τῆς Νέας Ἰωνίας ἦταν στυλοβάτες καί συμπαραστάτες τῶν προσφύγων στήν προσπάθειά τους νά ἐγκατασταθοῦν στή νέα τους πατρίδα.

Γεώργιος Ναθαναήλ: Ὁ προσφυγικός οἰκισμός τῆς Νέας Σμύρνης. Ἰδρυση, ἐξέλιξη, καθημερινότητα.

Ἀθηνᾶ Κονταλή: Ἀπό τήν τραγωδία τῆς προσφυγιάς (1922) στό ξεκίνημα μιᾶς νέας ζωῆς στήν πεδινή Ἡλεία. Κάτω Παναγιά Κυλλήνης, Λεχαινά, Νέα Μανωλάδα.

Συζήτηση

19.00-19.15: Διάλειμμα

19.15-20.15: Β΄ Συνεδρία: Ἡ προσφυγοποίηση τοῦ Ἑλληνισμοῦ- Τρεῖς χαρακτηριστικές περιπτώσεις

Πρόεδρος: Πανοσ. Ἀρχιμανδρίτης Θεόκλητος Μέντης

Σεβ. Μητροπολίτης Μαρωνείας καί Κομοτηνῆς κ. Παντελεήμων: Πτυχές τῆς ὀργάνωσης τῆς Ἑλληνικῆς Κρατικῆς Διοίκησης στήν Ἀνατολική Θράκη (1920-1922) σύμφωνα μέ τόν Κωνσταντῖνο Γεραγᾶ.

Ἀναστασία Λαλάγκου: Γεννάδιος Ἀλεξιάδης, Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης καί Πρόεδρος τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς Προσφύγων.

Κωστής Κοκκινόφτας: Μικρασιάτες πρόσφυγες στήν Κύπρο.

Συζήτηση

• ΣΑΒΒΑΤΟ 19 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2024

10.00-11.30: Γ΄ Συνεδρία: Θρησκευτικές παραδόσεις και ιερά κειμήλια τῶν προσφύγων ἀπό τή Μικρά Ἀσία, τόν Πόντο καί τήν Ἀνατολική Θράκη.

Πρόεδρος: κ. Κωνσταντῖνος Χολέβας

Δέσποινα Μιχάλαγα: Ἱερά Λείψανα καί ἐκκλησιαστικά κειμήλια ἀπό τίς Ἀλησμόνητες Πατρίδες στόν ἑλλαδικό χῶρο.

Ἐμμανουήλ Βαρβούνης: Προσφυγικές Λατρευτικές Τελετουργίες καί Ἱερά Λείψανα. Ἡ περίπτωση τοῦ Ἁγίου Ἰωάννη τοῦ Ρώσου στό Προκόπι Ευβοίας.

Στρατῆς Ἀναγνώστου: Ἡ μεταφορά τῶν ἐκκλησιαστικῶν κειμηλίων ἀπό τή Μικρά Ἀσία στήν Ἑλλάδα. Ἡ περίπτωση τῶν Κυδωνιῶν καί τῆς Καππαδοκίας.

Ἡλίας Μογλενίδης: Θαύματα τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου στό σῶμα τῶν προσφύγων ἀπό τή Μικρασιατική περιπέτεια στήν προσφυγοποίηση ὑπό τόν προβολέα τῶν συλλογῶν ἱστορικῶν ἐκθέσεων τοῦ ἱστορικοῦ ἐγκρίτου περιοδικοῦ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Φλωρίνης, Πρεσπῶν καί Ἑορδαίας “Σάλπιγξ Ὀρθοδοξίας”.

Στέλιος Μουζάκης: Χειρόγραφο Φυλακτήριο (ROTULUS) τοῦ 1626 ἀπό τή Σπάρτη τῆς Πισιδίας Μικρᾶς Ἀσίας.

Συζήτηση

11.30-11.45 Διάλειμμα

11.45-13.00: Δ΄ Συνεδρία: Οἱ Τουρκόφωνοι Ὀρθόδοξοι καί ἡ προσπάθεια τοῦ Κεμάλ γιά τήν ἵδρυση Τουρκορθόξου Πατριαρχείου.

Πρόεδρος: Καθηγήτρια κ. Ἰωάννα Στουφῆ-Πουλημένου

Κώστας Φωτιάδης: Ὁ ρόλος τοῦ παπα-Εὐθύμ Καραχισαρίδη στήν ἵδρυση τῆς Τουρκορθόδοξης Ἐκκλησίας.

Μάξιμος Χαρακόπουλος: Ἡ προσπάθεια τῶν Κεμαλικῶν γιά τή δημιουργία Τουρκορθόδοξης Ἐκκλησίας καί ὁ ρόλος τοῦ παπα-Εὐθύμ.

Χαράλαμπος-Περικλῆς Νομίδης: Ὁ Ἅγιος Ἐθνομάρτυς Μητροπολίτης Ἰκονίου Προκόπιος (1859 – 1923) καί ὁ ἀγώνας του γιά τή ματαίωση τῆς ἵδρυσης “Τουρκορθόξου Πατριαρχείου”.

Κωνσταντῖνος Γκίνιος: Ἡ δημιουργία τῆς Τουρκορθόδοξης Ἐκκλησίας μέσα ἀπό τα

τηλεγραφήματα τῆς τουρκικῆς ἀντιπροσωπείας μέ τήν κυβέρνηση τῆς Ἄγκυρας κατά τή Συνδιάσκεψη τῆς Λωζάννης.

Συζήτηση

13.00- 14.30: Ε΄ Συνεδρία: Ἡ συμβολή τῶν προσφύγων στή Λογοτεχνία καί στήν Τέχνη

Πρόεδρος: Καθηγητής κ. Δημήτριος Μόσχος

Γιῶργος Καραμπελιάς: Οἱ πρόσφυγες καί ἡ οἰκονομική καί πολιτιστική ἀνάκαμψη μετά τό 1922. Ἡ γενιά τοῦ '30.

Ἰωάννα Στουφῆ- Πουλημένου: Παράδοση καί Ἀνανέωση: Ἡ συμβολή τοῦ Φώτη Κόντογλου στή νεοελληνική ἐκκλησιαστική τέχνη καί πνευματικότητα.

Ἀλεξάνδρα -Μαρίνα Δαπουδάνη: Ἰωάννα Τσάτσου-Σεφεριάδη (1909-2000): Ὁ ἀδερφός μου Γιῶργος Σεφέρης. Ἀναμνήσεις ἀπό τή γῆ τῆς Ἰωνίας.

Δημήτρης Σταθακόπουλος: Ἀπό τή Σμύρνη στόν Πειραιᾶ- Μουσικές ἰχνηλασίες.

Πρωτοπρ. Θεόδωρος Τσαμπατζίδης καί Γεώργιος Πατρῶνας: Δοσίθεος Κατουνακιώτης Μοναχός: Ὁ δωδεκάχρονος τυφλός πρόσφυγας, ὁ μέγας ἐμπνευστής, δάσκαλος καί ἐφευρέτης ἀπτικοῦ κώδικα Braille βυζαντινῆς μουσικῆς.

Συζήτηση

14.30-16.30 Μεσημβρινή διακοπή

- ΣΑΒΒΑΤΟ ΑΠΟΓΕΥΜΑ:

16.30-17.45: Στ΄ Συνεδρία: Ἡ συμβολή τῶν προσφύγων στήν Οἰκονομία

Πρόεδρος: Καθηγήτρια κ. Αἰκατερίνη Γαλάνη

Μαίρη Πίνη: Ἡ συμβολή τῶν γυναικείων Συλλόγων καί φορέων στήν ἀποκατάσταση καί περίθαλψη τῶν προσφύγων. Ἡ ἐκμετάλλευση τῶν γυναικῶν προσφύγων ὡς ἐργατικοῦ δυναμικοῦ στήν Κλωστοῦφαντουργία, Ταπητουργία καί Βιομηχανία τῆς ἐποχῆς.

Γεώργιος Κούζας: Από την τεχνογνωσία της έπιβίωσης στη σύγχρονη επιχειρηματική δραστηριότητα. Συγκρότηση επιχειρήσεων Μικρασιατών προσφύγων στην Αθήνα κατά την περίοδο του Μεσοπολέμου.Τό παράδειγμα των άλλαντοπωλείων στό κέντρο της Αθήνας.

Πασχάλης Βαλαμίδης: Ό Οίκοδομικός Συνεταιρισμός Άστών Προσφύγων Λατομείου Εύαγγελιστριάς Θεσσαλονίκης.

Μανόλης Γιαννοῦτσος: Οι Μικρασιάτες πρόσφυγες στη Σάμο του Μεσοπολέμου. Έπιλογές έπαγγελματικής άποκατάστασης και μία προσπάθεια άποτίμησης της προσφυγικής οίκονομικής έπίδρασης στη σαμακή κοινωρία.

Συζήτηση

17.45-19.00: Ζ΄ Συνεδρία: Οι συσσωματώσεις των προσφύγων και ή διαφύλαξη της Ιστορικής Μνήμης

Πρόεδρος: Καθηγητής κ. Έμμανουήλ Βαρβούνης

Βασίλειος Μεϊχανετσίδης: Η διατήρηση της Ιστορικής Μνήμης της Γενοκτονίας των Έλλήνων της Όθωμανικής Αύτοκρατορίας (1913-1923).

Κωνσταντίνος Σαμουρκασίδης: Η κατάκτηση του δικαιώματος των Ποντίων στη Μνήμη (1922-1994).

Ζωή Μάργαρη: Κοινωνικές συσσωματώσεις, πολιτισμικές πρακτικές και ζωσα προσφυγική κληρονομιά: Πολιτικές σύγχρονης πολιτισμικής παραγωγής και ανάδειξη της ιστορικής κουλτούρας.

Μυροφόρα Εύσταθιάδου: Λαογραφικές άναζητήσεις στις άνέκδοτες σημειώσεις του διδασκάλου Δημητρίου Παπαδόπουλου (Σταυριώτη) έκ Πόντου.

19.00: Συμπεράσματα και Λήξη του Συνεδρίου άπό τον Πρόεδρο της Έπιστημονικής Έπιτροπής Καθηγητή κ. Έμμανουήλ Βαρβούνη, Κοσμήτορα της Σχολής Κλασικών και Άνθρωπιστικών Σπουδών του ΔΠΘ.